

## **Komission ehdotus eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026 ja asetuksen 2025/202 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta**

Kokous

Eduskuntatunnus

### **Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu**

Itämeren vuoden 2026 kalastusmahdollisuuksia koskeva tieteellinen neuvo on saatu 28.5.2025 ja komission ehdotus Itämeren vuoden 2026 TAC:eista ja kalastuskiintiöistä annettiin 26.8.2025. Valtioneuvoston kanta komission ehdotukseen muodostetaan tällä perusmuistiolla.

Maatalous- ja kalastusneuvoston on määrä päättää Itämeren vuoden 2026 TAC:eista ja kalastuskiintiöistä kokouksessaan 27-28.10.2025. Ehdotusta käsitellään valmistelevasti myös Itämeren alueen jäsenvaltioiden kalastusfoorumissa BALTFISH:ssa sekä neuvoston työryhmässä syys-lokakuussa.

### **Suomen kanta**

#### Peruskanta

Suomi kannattaa Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamista vuodelle 2026 siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävästä enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Kalastusmahdollisuudet tulee siten vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Suomi edellyttää, että TAC:ien vahvistamisessa noudatetaan neuvoston vuonna 2023 tekemää linjausta, jonka mukaan TAC:t vahvistetaan monivuotisen suunnitelman artiklan 5 mukaisesti silloin, kun kalakanta on alle Btrigger -tason.

#### Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC

Lohikantojen vahvistaminen on Suomelle prioriteetti. Suomi kannattaa ICES:n neuvon ja komission ehdotuksen perusteella vuodeksi 2026 ratkaisua, jonka mukaan TAC asetettaisiin 30 000 lohen merisaaliin (kaupallisen ja vapaa-ajankalastuksen) perusteella siten, että määrästä vähennetään komission ehdotuksen mukaisesti vapaa-ajankalastuksen saalis (660 lohta), ilmoittamattomat saaliit (1 500 lohta), hylkeiden vahingoittamat (1 890 lohta) sekä alamittaisina vapautetut ja kuolleet lohet (320 lohta) sekä Venäjän osuutena 93 lohta, jolloin TAC asetettaisiin 25 487 loheksi (komissio laskennassa on kuitenkin virhe, TAC:n pitäisi olla 25 537 lohta). Suomen kiintiö olisi 6 586 lohta (korjauksen jälkeen 6 599 lohta), joka olisi ennätyksellisen pieni.

Komissio ehdottaa, että TAC vahvistettaisiin vain sivusaaliita varten. Pohjoisella Itämerellä, Ahvenanmerellä, Saaristomerellä ja Pohjanlahdella (leveyspiirin 59°30'N pohjoispuolella osa-alueilla 29N, 30 ja 31) voitaisiin kuitenkin neljän merimailin sisäpuolella kutuvaelluksen aikana (toukokuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana) kalastaa lohta kohdennetusti sekä kaupallisessa että vapaa-ajankalastuksessa. Osa-alueita 29N (Saaristomeri ja Ahvenanmeri) koskisi kuitenkin poikkeus, jonka mukaan kalastus voisi alkaa vasta kesäkuun alussa. Itämeren pääaltaalla leveyspiirin 59°30'N eteläpuolella ja 59°30'N pohjoispuolella neljän merimailin ulkopuolella kiellettäisiin siis sekä lohen kaupallinen että vapaa-ajankalastus kokonaan. Tähän asti kyseisellä alueella on ollut sallittua rasvaeväleikattujen lohien vapaa-ajankalastus yhden lohen päiväkiintiöllä.

Suomi tukee komission ehdotusta lohenkalastuksen sallimisesta ICES:n neuvon mukaisesti leveyspiirin 59°30'N pohjoispuolella, mutta ei tue komission ehdotusta lohenkalastuksen kieltämisestä Saaristomerellä ja Ahvenanmerellä (osa-alue 29N) toukokuussa. ICES:n varsinainen neuvo ei mainitse tätä koskevaa kieltoa, mutta ICES indikoi raportissaan, että Ahvenanmerellä saadaan toukokuussa suhteessa paljon suojelun tarpeessa olevaa Rånejoen lohia. Tätä koskevat rajoitukset on syytä valmistella ja päättää kansallisesti.

Lisäksi pyritään siihen, että aiempien vuosien tavoin muut Itämeren jäsenvaltiot sitoutuisivat siirtämään hyödyttömiksi jäävät lohikiintiönsä tarvittavilta osin ylläpitämään Suomen (ja Ruotsin) rannikkokalastusta ICES:n tieteellisen neuvon mahdollistamalla tasolla. On tärkeää, että tämä sitoumus säilyy EU-tasolla ja Suomella säilyy kansallisella tasolla mahdollisimman suuri harkintavara päättää siirtojen vastaan ottamisesta muilta jäsenvaltioilta. Näin Suomi pystyy kansallisesti ottamaan ICES:n tieteellistä neuvoa ja komission ehdotusta paremmin huomioon lohikantojen tilan ja lohen nousun jokiin kaikissa tilanteissa, on lohikannan tila sitten heikentymässä tai tavoitteiden mukaisesti paranemassa. Tämän mahdollisuuden hyödyntämistä harkitaan kuten aiemminkin kansallisesti lohitalanteen ja erityisesti lohen nousua jokiin koskevan viimeisimmän tiedon perusteella.

Reaktion heikkoon lohinousuun (lukuun ottamatta yhden merivuoden lohien (kossien) vahvaa nousua Tornionjokeen) Suomi pyrkii myös siihen, että jäsenvaltiot sitoutuisivat olemaan siirtämättä vuoden 2025 lohikiintiöiden käyttämättömiä osia vuodelle 2026. Suomen osalta tämä tarkoittaisi, että 898 lohta (10 %:n käyttämätön osuus Suomen vuoden 2025 kalastuskiintiöstä, jonka komissio normaalisti siirtäisi Suomelle automaattisesti) ei siirrettäisi kuluvalta vuodelta suurentamaan vuoden 2026 lohikiintiötä

Suomi lähtee siitä, että lohenkalastuksen säätelytoimenpiteiden tulee kohdella kaupallista ja vapaa-ajan kalastusta (ml. kalastusmatkailu) tasapuolisesti.

Suomi kannattaa lisäksi teknisten kalastussääntöjen jatkamista ml. kaupallisen lohenkalastuksen kieltämistä siimoilla neljän merimailin ulkopuolella.

Leveyspiirin 59°30'N pohjoispuolella osa-alueilla 29N, 30 ja 31 touko-elokuussa neljän merimailin sisäpuolella lohen vapaa-ajankalastusta ei tulisi rajoittaa EU säännöksiin.

Suomi edellyttää, että komissio ja jäsenvaltiot edelleen valvovat, että Itämerellä ei harjoiteta laitonta lohenkalastusta ja että lohenkalastuksen edellä mainittua kieltoa Itämeren pääaltaalla noudatetaan.

Suomi pitää erittäin tärkeänä, että Itämerelle saadaan lohen monivuotinen suunnitelma.

Lisäksi Suomi katsoo, että kaikki kalastuskuolevuus tulee ottaa huomioon kalastuksen säätelyssä.

#### Suomenlahden lohen TAC

Suomi kannattaa Suomenlahden lohen TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja komission ehdotuksen mukaisesti (10 232 kpl) siten, että siitä vähennetään hylkeiden vahingoittamien lohien sekä vapautettujen alamittaisten (kuolleet) lohien määrä ja arvioitu raportoimaton saalis sekä Venäjän osuus (9,3 %). Suomen lohikiintiö olisi 9 183 lohta.

#### Pohjanlahden silakan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon Fmsy vaihteluvälin kutukannan kokoon suhteutetun alarajan ja pistearvon välillä siten, että TAC olisi 55 869 – 62 684 tonnia.

Suomi ei hyväksy komission ehdotusta TAC:n pienentämisestä 62 prosentilla 25 560 tonniin, joka on 30 309 tonnia vähemmän kuin ICES:n alarajan mukainen TAC. Komissio on käyttänyt monivuotisen suunnitelman artiklaa 4.6 ehdotuksensa perustana, vaikka neuvosto on järjestelmällisesti päättänyt TAC:t artiklan 5 perusteella, joka kyseisen kalakan-  
nan tilassa on sovellettava artikla ja noudattaa ICES:n neuvoa. Komission ehdotuksen toteutuminen aiheuttaisi perusteetta suurta sosioekonomista vahinkoa.

Komission menettelytapa on johtanut siihen, että sen ehdottamat TAC:t Pohjanlahden silakalle ovat vaihdelleet kestävämmällä tavalla (80 074 tonnia vuodelle 2023, 1 000 tonnia vuodelle 2024, 66 446 tonnia vuodelle 2025 ja 25 560 tonnia vuodelle 2026). Tämä aiheuttaa epävarmuutta toimialalle ja heikentää investointiolosuhteita eikä paranna kalakan-  
tilaa.

Suomi ei myöskään hyväksy komissio ehdotusta siitä, että jatkossa kalastusmahdollisuuksien siirtoa vuodesta toiselle koskevaa asetusta ei sovellettaisi tilanteissa, joissa kalakanta on Btrigger ja Blim tason välissä.

#### Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon Fmsy vaihteluvälin kutukannan koon suhteutetun alarajan ja pistearvon välillä siten, että TAC olisi 120 378 – 157 996 tonnia.

EU:n TAC muodostuisi vähentämällä Venäjän osuus (9,5 %) ja ottamalla huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus.

Suomi ei hyväksy komission ehdotusta TAC:n pitämisestä nykytasollaan 83 881 tonnissa, joka on 21 935 tonnia vähemmän kuin ICES:n alarajan mukainen TAC vähennettynä Venäjän osuudella ja Riianlahden vaellusmäärällä. Komissio on käyttänyt monivuotisen suunnitelman artiklaa 4.4 ehdotuksensa perustana, vaikka neuvosto on järjestelmällisesti päättänyt TAC:t artiklan 5 perusteella, joka kyseisen kalakannan tilassa on sovellettava artikla ja noudattaa ICES:n neuvoa.

#### Riianlahden silakkakannan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy vaihteluvälin ala- ja ylärajan välillä siten, että TAC olisi 23 962 – 35 643 tonnia.

EU:n TAC muodostuu ottamalla huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus. Komissio ehdottaa TAC:ksi 34 367 tonnia.

#### Läntisen silakkakannan TAC

Suomi kannattaa ICES:n neuvon mukaisesti nollasaalista läntiselle silakkakannalle.

Komissio ehdottaa läntiselle silakalle sivusaalis TAC:ia, jonka määrä puolitettaisiin nykyisestä 788 tonnista 394 tonnia. Lisäksi komissio ehdottaa, että aiemmin sallittu pieni-muotoinen silakan rysä- ja verkkokalastus tulisi kielletyksi.

#### Kilohailin TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy vaihteluvälin ala- ja ylärajan välillä siten, että TAC olisi 176 056 – 230 518 tonnia. TAC:n tasossa tulee ottaa huomioon Venäjän osuus (10,08 %).

Suomi ei hyväksy komission ehdotusta TAC:n pitämisestä nykytasollaan 139 500 tonnissa, joka on 18 809 tonnia vähemmän kuin ICES:n alarajan mukainen TAC vähennettynä Venäjän osuudella. Komissio on käyttänyt monivuotisen suunnitelman artiklaa 4.4 ehdotuksensa perustana, vaikka neuvosto on järjestelmällisesti päättänyt TAC:t artiklan 5 perusteella, joka kyseisen kalakannan tilassa on sovellettava artikla ja noudattaa ICES:n neuvoa.

### Itäisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa sitä, että turskalle asetetaan vain sivusaalis-TAC aiempien vuosien mukaisesti. Suomi pitää tärkeänä, että sivusaalis-TAC asetetaan riittävän korkealle tasolle, jotta vältetään tilanteet, joissa sivusaalis -TAC:n pienuus rajoittaisi perusteetta muuta kalastusta.

Suomi ei hyväksy komission ehdotusta TAC:n pienentämisestä 63 prosentilla 159 tonniin. Suomen turskakiintiö olisi tällöin vain 3 tonnia, mikä voisi helposti estää perusteetta muun sallitun kalastuksen, kuten esimerkiksi silakan troolauksen.

Suomi kannattaa myös nykyistä kuturauhoitusta (touko-elokuu) ja vapaa-ajankalastuksen kieltämistä turskan pääasiallisilla esiintymisalueilla osa-alueilla 24 – 26.

Turskan sivusaaliskiintiön kohdennettu käyttö osana tutkimuskalastusta olisi aiempien vuosien mukaisesti sallittava, jotta turskakannan tilan kehitystä voidaan arvioida. Vaihtoehtoisesti tulee sallia turskaan kohdentuva pienimuotoinen kalastus alle 12 metrin pituisilla muuta kuin trooleja käyttävillä kalastusaluksilla läntisen silakan vuotta 2024 -2025 koskevan ratkaisun mukaisesti.

Lisäksi Suomen kannalta on tärkeää, että jäsenvaltiot sitoutuvat edelleen turskaa koskeviin kiintiövaihtoihin niin, että turska ei muodostu pullonkaulajiksi muiden lajien kalastuksessa niille jäsenvaltioille, joiden turskakiintiöt ovat pienet.

### Läntisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa sitä, että turskalle asetetaan vain sivusaalis-TAC aiempien vuosien mukaisesti. Itäisen turskakannan tavoin komission ehdotus läntisen sivusaalis TAC:n pienentämisestä 84 prosentilla 42 tonniin aiheuttaisi suurella todennäköisyydellä perusteettomia rajoituksia muissa kalastuksissa.

### Punakampela

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja komission ehdotuksen mukaisesti siten, että TAC on enintään 10 973 tonnia osa-alueilla 22 – 32.

### Meritaimen

Suomi kannattaa sitä, että meritaimenen kaupallisen kalastuksen kieltä jatketaan myös vuonna 2026 neljää meripeninkulmaa kauempana perusviivoista mitattuna.

### Yhteisymmärryksen saavuttamiseen tarvittava neuvotteluvara

Suomi on neuvotteluprosessin aikana valmis hyväksymään ja valmistelemaan oma-aloitteisesti sellaisia ratkaisuja (esim. kalastuksen ajallisia ja alueellisia rajoituksia), jotka ovat ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä kalastuksen ja varovaisuusperiaatteen mukaisia sekä ovat tarpeen poliittisen yhteisymmärryksen saavuttamiseksi ja Suomen tavoitteiden edistämiseksi neuvostossa.

## Pääasiallinen sisältö

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 28.5.2025 neuvonsa vuoden 2026 TAC:sta Itämeren kalakannoille (ks. taulukko alla). ICES:n neuvot muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2026 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Neuvoissa ei ole otettu huomioon TAC:n asettamisessa huomioon otettavia silakan vaelluksia pääaltaan ja Riianlahden välillä eikä Venäjän osuutta silakka-, kilohaili- ja lohikannoista.

Komissio antoi 26.8.2025 ICES:n neuvojen perusteella ehdotuksensa neuvoston asetukseksi Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuonna 2026. Alla olevassa taulukossa on esitetty ICES:n neuvot ja komission ehdotukset TAC:ksi.

| Itämeren kalakanta          | EU TAC 2025 | Suomen kiintiö vuonna 2025 (ilman siirtoja vuodelta 2024), tonneja, lohi kpl | ICES:n neuvo vuoden 2026 TAC:ksi Itämerellä | Komission ehdotus vuoden 2026 TAC:ksi Itämerellä | Muutos 2025/2026 |
|-----------------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------|------------------|
| Pohjanlahden silakka        | 66 446      | 54 476                                                                       | 55 869 – 62 684                             | 25 560                                           | -62 %            |
| Pääaltaan silakka           | 83 881      | 18 395                                                                       | 120 378 – 157 996                           | 83 881                                           | 0 %              |
| Läntinen silakka            | 788         | 0                                                                            | 0                                           | 394                                              | -50 %            |
| Riianlahden silakka         | 41 635      | 0                                                                            | 23 962 – 35 643                             | 34 367                                           | -17 %            |
| Kilohaili                   | 139 500     | 7 203                                                                        | 176 056 – 230 518                           | 139 500                                          | 0 %              |
| Pääaltaan/Pohjanlahden lohi | 34 787 *    | 8 989 *                                                                      | 30 000 *                                    | 25 487                                           | -27 %            |
| Suomenlahden lohi           | 10 144      | 9 104                                                                        | 10 480                                      | 10 232                                           | 1 %              |
| Läntinen turska             | 266 **      | 2**                                                                          | 0                                           | 42                                               | -84 %            |
| Itäinen turska              | 430 **      | 8**                                                                          | 0                                           | 159                                              | -63 %            |
| Punakampela                 | 11 313      | 0                                                                            | 10 971                                      | 10 973                                           | -3 %             |

\* Pyydettävissä touko-elokuussa neljän merimailin sisäpuolella Ahvenanmerellä, Saaristomerellä ja Pohjanlahdella

\*\* Sivusaalis-TAC, tutkimuskalastusta

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen 1380/2013 artiklassa 2 olevan tavoitteen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestäväen enimmäistuoton MSY:n (Maximum Sustainable Yield) mukaisesti vuoteen 2015 mennessä ja asteittain viimeistään vuoteen 2020 mennessä kaikkien kalakantojen osalta.

MSY määritellään ICES:n suosituksissa kalakannan kutukannan sekä kalakannan kalastuskuolevuuden perusteella. Kalakannan katsotaan olevan MSY –tilassa, kun kutukanta on määriteltyä kokoa suurempi ja kalastuskuolevuus määriteltyä tasoa pienempi. ICES määrittelee lohikantojen MSY tilaa vaelluspoikastuotannon perusteella.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC ja Suomenlahden lohen TAC kattavat molemmat useita lohikantoja, joiden tila vaihtelee suuresti.

ICES tuo neuvossaan esille, että sekakantakalastus on uhka heikoille lohikannoille. ICES toteaa, että MSY lähestymistavan perusteella osa-alueiden 29N-31 (Pohjoinen-Itämeri, Ahvenanmeri, Saaristomeri ja Pohjanlahti) rannikkoalueilla lohta voisi varovaisen lähestymistavan mukaisesti kalastaa touko-elokuun aikana enintään 40 000 kpl. Tästä luvusta

ICES on vähentänyt 10 000 lohta ottamaan huomioon Tornionjoen lohimäärien todennäköistä yliarviointia. Itämeren pääaltaan lohikantojen tila on heikko ja niitä ei tulisi ottaa saaliiksi.

ICES on laskenut todennäköisyyksiä eri lohikantojen vaelluspoikastuotannolle vuoden 2026 kalastuksen eri skenaarioiden perusteella. Skenaarioiden mukaan kaikki Pohjanlahden lohikannat säilyvät Rmsy tilassa lukuun ottamatta Perämeren Åby joen lohikanta, joka kuitenkin pysyisi Rlim tason yläpuolella.

Neuvoston asetuksella hyväksytty poikkeaminen, jonka nojalla vetouistelussa saadaan pääaltaalla ja Pohjanlahdella ottaa saaliiksi yksi rasvaeväleikattu lohi päivässä, aiheutti ICES:n uuden arvion mukaan vuonna 2024 noin 2 500 luonnonlohen kuolevuuden, koska kaikki lohet eivät selviä vapautuksesta. ICES toteaa, että uusien tutkimustulosten perusteella arvioissa käytetty 24 prosentin kuolevuus voi olla huomattavasti alhaisempi. Lisätoimia (esim. kiellettyjä alueita tai ajallisia kalastuskieltoja) vetouistelun luonnonlohiin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi olisi ICES:n mukaan tarpeen harkita.

ICES:n pääaltaan lohta koskevasta neuvosta käy ilmi, että vuosina 2021-2024 kaupallisen kalastuksen saalisosuus kokonaissaalista on kasvanut (n. 50 % -> 60 %) ja samalla vapaa-ajankalastuksen (ml. jokikalastus) saalisosuus on pienentynyt vastaavasti. Komission ehdotus lopettaa mahdollisuus eväleikattujen lohien virkistyskalastukseen pääaltaalla ja neljän merimailin ulkopuolella leikkaisi entisestään vapaa-ajankalastuksen saalisosuutta. Komission ehdotus on siten ristiriidassa pitkäaikaisen kansallisen tavoitteen kanssa, jonka mukaan lohenkalastuksen säätelytoimenpiteiden tulee kohdella kaupallista ja vapaa-ajankalastusta (ml. kalastusmatkailu) tasapuolisesti. Samalla komission ehdotus on kuitenkin linjassa Suomen pitkäaikaisen tavoitteen kanssa, jonka mukaan ICES:n neuvoa tulee noudattaa ja lohen kalastusta rajoittaa myös pääaltaalla ICES:n neuvon mukaisesti.

Suomenlahden villit lohikannat (Viron lohijoet Keila, Vasalemma ja Kunda) ovat poikastuotannon perusteella osoittaneet merkittävää elpymistä. Keila ja Kunda ovat poikastuotannon perusteella saavuttaneet MSY tilan ja Vasalemmen padon purkamisen jälkeen saavutettavien uusien kutualueiden myötä poikastuotantoarviota on nostettu ja tuotannon arvioidaan saavuttavan MSY tason vuonna 2025. Vuosina 2019-2024 Suomen lohisaaliit Suomenlahdella oli 44 prosenttia Kymijoen istutuslohta, 13 prosenttia Kymijoen luonnonlohta ja 33 prosenttia Pohjanlahden luonnonlohta sekä 10 prosenttia Pohjanlahden istutuslohta.

ICES toteaa lisäksi, että Suomenlahdella luonnonlohikantoihin kohdistuvaa kalastuskuolevuutta ei tulisi lisätä ja että lohenkalastus Suomenlahdella tulisi kohdentaa istutettuun loheen sekä että istutettavien lohien rasvaeväleikkausta ja ajallista ja alueellista säätelyä tulisi jatkaa.

Pohjanlahden silakkakanta on vuodesta 1995 lähtien vähitellen pienentynyt, eikä sen syitä tunneta täysin. Vanhempien silakkayksilöiden osuudet ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana olleet aiempaa alhaisemmat. Kantaan kohdistuva kalastuskuolevuus on merkittävästi Fmsy tasoa pienempi ja kutevan osakannan koko on MSY tason (Btrigger) alapuolella, mutta kuitenkin korjaavia suojoitoimenpiteitä edellyttävän tason (Blim) yläpuolella. ICES mainitsee lisäksi, että nuorten silakoiden kaikuotauksen vaikeus heijastuu kannan arvioituun kokoon. ICES arvioi, että Fmsy -vaihteluvälien perusteella vahvistettava TAC

nostaisi kannan kokoa vuodelle 2027 1,8 – 3,2 prosentilla. Lisäksi ICES arvioi, että Pohjanlahden silakkakannalle asetettava 25 560 tonnin TAC merkitsisi alle 5 prosentin todennäköisyyttä sille, että kannan koko laskisi alle Blim -tason. Tämä estää komissiota soveltamasta sen vuonna 2023 ensimmäistä kertaa ehdottamaa perustetta (asetuksen 2016/1139 artikla 4 kohta 6) silakan kohdennetun kalastuksen kieltämiseksi. Silakkakannan vakaus osoittaa, että Suomen kanta ja neuvoston ratkaisu silakan kalastuksen jatkamisesta ICES:n tieteellisen neuvon perusteella vuonna 2024 ja 2025 olivat perusteltuja.

Pohjanlahden silakoiden kunto on parantunut, eivätkä ne ole enää laihtuneita, kuten erityisesti vuosina 2021 ja 2022. Luonnonvarakeskuksessa on käynnissä tätä koskeva tutkimustyö. Tässä tutkimuksessa tehtyjen havaintojen sekä ICES:n esiin nostamien tarpeiden perusteella Suomi on vaikuttanut aktiivisesti siihen, että viime aikoina on käynnistetty kolme tutkimushanketta, jotka tuottavat tietoa tai analyysityökaluja, jotka ovat jo parantaneet ja tulevat parantamaan ICES:n Pohjanlahden silakan neuvon luotettavuutta. Nämä toimet tulevat osaltaan Suomen tavoitetta, jonka mukaan meidän tulee pystyä säätelemään Pohjanlahden silakkakantaa kestävästi, niin ympäristön, kalakannan kuin elinkeinon harjoittamisenkin kannalta.

ICES arvioi, että Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kutukanta on edelleen MSY tavoitetasoa pienempi, mutta se on pysynyt korjaavia suojatoimenpiteitä edellyttävää kokoa (Blim) suurempana. Kantaan kohdistuva kalastuskuolevuus on vähentynyt tavoitetasoa pienemmäksi. ICES arvioi, että Fmsy vaihteluvälien perusteella vahvistettava TAC nostaisi kannan kokoa vuodelle 2027 11,8 – 15,7 prosentilla. Lisäksi ICES arvioi, että silakkakannalle asetettava 103 073 tonnin TAC (ottaen myös huomioon Venäjän osuus ja Riianlahden vaellus) merkitsisi 5 prosentin todennäköisyyttä sille, että kannan koko laskisi alle Blim tason. Tämä estää komissiota soveltamasta sen vuonna 2023 ensimmäistä kertaa ehdottamaa perustetta (asetuksen 2016/1139 artikla 4 kohta 6) silakan kohdennetun kalastuksen kieltämiseksi. Silakkakannan vahvistuminen osoittaa, että Suomen kanta ja neuvoston ratkaisu silakan kalastuksen jatkamisesta tieteellisen neuvon perusteella vuonna 2024 ja 2025 olivat perusteltuja.

Riianlahden silakan kutukanta ylittää merkittävästi tavoitetasonsa ja kalastuskuolevuus alittaa enimmäistasonsa.

Läntisen silakkakannan kutukanta on merkittävästi alle Blim -tason ja kalastuskuolevuus alle Fmsy -tason.

Kilohailin kutukanta on pienentynyt, mutta on edelleen hieman tavoitetasoa suurempi ja kalastuskuolevuus myös hieman enimmäistasoa suurempi. Kilohailin vuosiluokat 2021 – 2023 ovat aikasarjan heikoimpien joukossa, mutta vuoden 2024 vuosiluokka arvioidaan vahvaksi. Tämä vuosiluokka esiintyy pääasiassa pohjoisella Itämerellä ja siksi vuosiluokan levinneisyys ja vahvuus ovat epävarmoja, kunnes ne voidaan todentaa vuoden 2025 kaikeluotauksissa.

ICES:n tiedoista käy ilmi, että itäisen turskan kutukanta on edelleen Blim tason alapuolella. Kalastuskuolevuus on pienentynyt mitättömäksi. ICES antaa varovaisuusperiaatteen perustuvan suosituksen 0 saaliista osa-alueilla 24-32.

Läntisen turskakannan koko ja kalastuskuolevuus eivät ole MSY tavoitetasoissa.

Meritaimenen osalta EU:ssa ei tehdä päätöksiä TAC:sta. Itämerellä on satoja meritaimenkantoja, jotka vaeltavat rannikkojen lähivesillä. Tämän takia meritaimenkannat eivät muodosta yhteistä kalavaraa, jonka kattava sääteleminen EU:n vahvistamalla TAC:lla olisi taroituksenmukainen hoitotoimenpide. ICES toteaa meritaimenta koskevassa neuvossaan, että meritaimeneen kohdistuvaa kalastusta tulisi vähentää luonnonvaraisten meritaimenkantojen suojelemiseksi. Lisäksi on tarpeen kunnostaa meritaimenen elinympäristöjä ja poistaa vaellusesteitä. Suomessa luonnonvaraiset meritaimenet ovat merialueilla rauhoitettuja. Saaliiksi saa kaikessa kalastuksessa ottaa vain eväleikattuja (= istutettuja) meritaimenia.

### **EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**

SEUT 43 artiklan 3 kohta.

### **Käsittely Euroopan parlamentissa**

SEUT 43 artiklan 3 kohdan mukaan neuvostolla on toimivalta päättää kalastusmahdollisuuksista.

### **Kansallinen valmistelu**

Kalastusjaosto 5.6.2025 ja 12.9.2025

### **Eduskuntakäsittely**

E 46/2025 vp, MmVL 21/2025 vp ja YmVL 14/2025 vp

### **Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

Neuvoston vahvistamat TAC:t ja kalastuskiintiöt eivät pääsääntöisesti vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella on edustaja kalastusjaostossa.

### **Taloudelliset vaikutukset**

Komission ehdotuksen mukainen Suomen Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakkiintiön sekä kilohailikiintiön pitäminen nykytasolla ylläpitäisivät kalastuselinkeinon ja silakan jalostusteollisuuden toimintaedellytyksiä, mutta ne paranisivat noudattamalla ICES:n neuvon mukaisia tasoja. Tämä koskee niin avomeren troolikalastusta kuin rysäkalastusta Saaristomerellä. Toisaalta komission ehdottama Suomen Pohjanlahden silakkiintiön ennennäkemättömän suuri leikkaus heikentäisi ratkaisevalla tavalla Pohjanlahden silakkaan perustuvan arvoketjun toimintaedellytyksiä. Todennäköisesti merkittävä osa arvoketjun yrityksistä joutuisi lopettamaan toimintansa.

Suomen Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiön pieneneminen heikentäisi edelleen rannikkokalastuksen toimintaedellytyksiä, mutta parantaisi osaltaan jokialueilla kalastusmatkailun toimintaedellytyksiä.

**Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**

Itämeren jäsenvaltiot ovat BALTFISH:ssa pyrkineet yhteisymmärrykseen tulevan vuoden TAC:sta. Ruotsin puheenjohtolla pyritään myös vuoden 2026 TAC:sta yhteisymmärrykseen BALTFISH:ssa.

**Asiakirjat**

ICES:n tieteelliset neuvot <https://www.ices.dk/advice/Pages/Latest-Advice.aspx>

COM(2025) 458 final

**Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot**

Kalatalousneuvos Risto Lampinen, MMM/LVO, puh. 0295 162458  
Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494

**VAHVA-tunnus**

EU/245/2025

**Liitteet****Viite**